

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง แรงจูงใจของข้าราชการกรมฝ่ายเสนาธิการ กองทัพบกในการเข้าร่วมโครงการตามมาตรการปรับปรุงอัตรากำลังของส่วนราชการ (โครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนด) ประจำปีงบประมาณ 2555 เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยมีรายละเอียดการศึกษา ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่นำมาใช้ศึกษาครั้งนี้ เป็นข้าราชการ สังกัดกรมฝ่ายเสนาธิการ กองทัพบก ที่มีคุณสมบัติในการเข้าร่วมโครงการตามมาตรการปรับปรุงอัตรากำลังของส่วนราชการ (โครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด) ประจำปีงบประมาณ 2555 จำนวน 74 นาย และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan (1970) ดังนั้น จากประชากรที่ใช้ในการวิจัยที่มีคุณสมบัติตามกำหนด จำนวนประชากร 74 นาย จะได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 นาย

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้นำแบบสอบถามจำนวน 60 ชุด โดยประสานกองธุรการ กรมฝ่ายเสนาธิการ กองทัพบก ทั้ง 6 กรมฝ่าย เป็นหน่วยดำเนินการแจกจ่าย ผู้ศึกษาได้ตรวจสอบความครบถ้วนเรียบร้อยของแบบสอบถาม แล้วจึงนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ต่อไป

ขั้นตอนการตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

1. เมื่อรับแบบสอบถามคืน ผู้ศึกษาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทันที หากพบว่า มีข้อมูลใดไม่ครบถ้วน จะแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ประจำกองธุรการ ให้ประสานผู้ตอบแบบสอบถามตอบให้ครบถ้วน
2. เมื่อเก็บรวบรวมแบบสอบถามได้ข้อมูลครบถ้วนแล้ว ผู้ศึกษาได้ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลอีกครั้งหนึ่ง เมื่อพบว่าข้อมูลใดไม่ครบถ้วนและไม่สามารถเก็บข้อมูลซ่อมเพิ่มเติมได้ก็จะบันทึกข้อมูลซึ่งมีค่า “Missing”
3. ผู้ศึกษาจะวิเคราะห์เฉพาะแบบสอบถามที่ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นตัวอย่างซึ่งตอบข้อมูลครบถ้วนทุกข้อคำถามเท่านั้น สำหรับแบบสอบถามที่ตอบไม่ครบสมบูรณ์ทุกข้อ ผู้ศึกษาจะไม่นำมาวิเคราะห์

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาคั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวความคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และบางส่วนดัดแปลงมาจากแบบสอบถามงานวิจัยอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกับผู้ศึกษาไว้ก่อนหน้านี้ ได้แก่ อัจฉริย์ ทวีสิงห์ (2544) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยจูงใจของข้าราชการในจังหวัดมหาสารคามที่เข้าร่วมโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิต: เกษียณอายุก่อนกำหนด รวมทั้ง สุพาภรณ์ เฉลิมวุฒิ (2551: ผนวก จ) ศิริพร แซ่โล้ว (2551: ภาคผนวก ข) สมนึก จิรากร (2542 : ภาคผนวก ก) โดยได้จัดทำ และดัดแปลงเพื่อให้เหมาะสม โดยแบ่งเนื้อหาและโครงสร้างแบบสอบถามออกเป็น 3 ส่วน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ของข้าราชการสังกัดกรมฝ่ายเสนาธิการกองทัพบก ที่มีคุณสมบัติในการเข้าร่วมโครงการตามมาตรการปรับปรุงอัตรากำลังของส่วนราชการ (โครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนด) ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบชนิดตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลองค์กร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Ratio scale) มี 5 ระดับ โดยเรียงจากลำดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งแบ่งปัจจัยออกเป็น 4 ด้าน จำนวน 20 ข้อ ได้แก่

ปัจจัยด้านความพึงพอใจในงาน	จำนวน 5 ข้อ (ข้อที่ 1 - 5)
ปัจจัยด้านผู้บังคับบัญชา	จำนวน 5 ข้อ (ข้อที่ 6 - 10)
ปัจจัยด้านเพื่อนร่วมงาน	จำนวน 5 ข้อ (ข้อที่ 11 - 15)
ปัจจัยด้านความสำเร็จและการเป็นที่ยอมรับ	จำนวน 5 ข้อ (ข้อที่ 16 - 20)

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้าร่วมโครงการตามมาตรการปรับปรุงอัตรากำลังของส่วนราชการ (โครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด) ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Ration scale) มี 5 ระดับ โดยเรียงจากลำดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ซึ่งแบ่งปัจจัยออกเป็น 3 ด้าน จำนวน 24 ข้อ ได้แก่

ปัจจัยด้านความมุ่งหวังของตนเอง	จำนวน 7 ข้อ (ข้อที่ 1 - 7)
ปัจจัยด้านบริบททางสังคม	จำนวน 8 ข้อ (ข้อที่ 8 - 15)
ปัจจัยด้านสิทธิประโยชน์ที่ได้รับ	จำนวน 9 ข้อ (ข้อที่ 16 - 24)

โดยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ เกี่ยวกับการแรงจูงใจในการเข้าร่วมโครงการตามมาตรการปรับปรุงอัตรากำลังของส่วนราชการ (โครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด) โดยเรียงจากลำดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนนของคำถามตามแนวคิดของลิเคอร์ท์ (Likert's Scale) คือ

คะแนน 5 หมายถึง มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีแรงจูงใจอยู่ในระดับมาก

คะแนน 3 หมายถึง มีแรงจูงใจอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีแรงจูงใจอยู่ในระดับน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีแรงจูงใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ผู้ศึกษาได้กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยไว้ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.49 – 5.00 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีแรงจูงใจในการเข้าร่วมโครงการฯ
อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีแรงจูงใจในการเข้าร่วมโครงการฯ
อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีแรงจูงใจในการเข้าร่วมโครงการฯ
อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีแรงจูงใจในการเข้าร่วมโครงการฯ
อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามมีแรงจูงใจในการเข้าร่วมโครงการฯ
อยู่ในระดับน้อยที่สุด

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามคืน ผู้ศึกษาได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนถูกต้องตาม
วัตถุประสงค์
2. จัดทำคู่มือลงรหัสตามแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ลงรหัส และให้คะแนนแต่ละข้อตามที่กำหนดไว้ในคู่มือลงรหัส
4. บันทึกข้อมูล และประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

SPSS/PC+ (Statistical Package for Social Sciences)

5. นำผลการคำนวณมาวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายและสมมุติฐานของการศึกษาต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถานภาพส่วนบุคคลและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : SD)

2. การวิเคราะห์แรงจูงใจ ของข้าราชการสังกัดกรมฝ่ายเสนาธิการ กองทัพบก ที่เข้าร่วมโครงการตามมาตรการปรับปรุงอัตรากำลังของส่วนราชการ (โครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนด) โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : SD)

3. การเปรียบเทียบความแตกต่างของแรงจูงใจ ของข้าราชการสังกัดกรมฝ่ายเสนาธิการ กองทัพบก ที่เข้าร่วมโครงการตามมาตรการปรับปรุงอัตรากำลังของส่วนราชการ (โครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนด) วิเคราะห์โดยการทดสอบค่า t-test และการวิเคราะห์แปรปรวนทางเดียว One way ANOVA (F-test)

กรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีของ LSD (Fisher's Least-Significant Difference)

4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านองค์กรของข้าราชการสังกัด กรมฝ่ายเสนาธิการ กองทัพบก กับแรงจูงใจในการเข้าร่วมโครงการตามมาตรการปรับปรุงอัตรากำลังของส่วนราชการ (โครงการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนด) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson' s product moment correlation coefficient) เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์และระดับทิศทางระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยกำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และกำหนดเกณฑ์การพรรณนาระดับความสัมพันธ์ (r) ดังนี้

-1	หมายถึง มีความสัมพันธ์เชิงลบเต็มที่
-0.76 ถึง -0.99	หมายถึง มีความสัมพันธ์เชิงลบในระดับสูงมาก
-0.56 ถึง -0.75	หมายถึง มีความสัมพันธ์เชิงลบในระดับสูง
-0.26 ถึง -0.55	หมายถึง มีความสัมพันธ์เชิงลบในระดับปานกลาง
-0.01 ถึง -0.25	หมายถึง มีความสัมพันธ์เชิงลบในระดับต่ำ
0	หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์
0.01 ถึง 0.25	หมายถึง มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับต่ำ
0.26 ถึง 0.55	หมายถึง มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับปานกลาง
0.56 ถึง 0.75	หมายถึง มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูง

0.76 ถึง 0.99 หมายถึง มีความสัมพันธ์เชิงบวกในระดับสูงมาก
1 หมายถึง มีความสัมพันธ์เชิงบวกเต็มที่

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามคืน ผู้ศึกษาได้ดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ลงรหัส และให้คะแนนแต่ละข้อตามที่กำหนดไว้
  2. บันทึกข้อมูล และประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package for Social Sciences)
  3. นำผลการคำนวณมาวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมายและสมมุติฐานของการศึกษาต่อไป
- เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถาม ได้กำหนดไว้ดังนี้

การแปลความหมายของคะแนน

เกณฑ์ที่ใช้ในการแปลความหมายข้อมูล ผู้ศึกษาได้กำหนด คือ การให้คะแนนวัดระดับแรงจูงใจ เข้าร่วมโครงการตามมาตรการปรับปรุงอัตราค่าจ้างของส่วนราชการ (โครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด) จะใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างพิจารณาโดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

$$\frac{(\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด})}{\text{จำนวนขั้น}} = \frac{(5-1)}{3} = 1.33$$

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 3.67-5.00 หมายถึง มีระดับแรงจูงใจในการเข้าร่วมโครงการตามมาตรการปรับปรุงอัตราค่าจ้างของส่วนราชการ (โครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด) มาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.34-3.66 หมายถึง มีระดับแรงจูงใจในการเข้าร่วมโครงการตามมาตรการปรับปรุงอัตราค่าจ้างของส่วนราชการ (โครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด) ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00-2.33 หมายถึง มีระดับแรงจูงใจในการเข้าร่วมโครงการตามมาตรการปรับปรุงอัตราค่าจ้างของส่วนราชการ (โครงการเกษียณอายุก่อนกำหนด) น้อย

ระยะเวลาในการศึกษา

ระยะเวลาในการศึกษา รวม 5 เดือน เริ่มตั้งแต่ เดือนมกราคม ถึงเดือนพฤษภาคม 2554